

Individuellt val

med kurser och Pluspaket

2010/2011

Vad är individuellt val?

Individuellt val ingår i samtliga gymnasieprogram. Antalet poäng som ska läsas är 300. Du kan använda det individuella valet till att bredda din utbildning.

Kurserna ligger utlagda på två terminer per läsår. Varje termin motsvarar 50 poäng. De flesta kurser är på 50 eller 100 poäng, vilket betyder att 100 poängs kurserna löper över två terminer. Vissa kurser som t ex Specialidrott A som är på 200 poäng läses även de över två terminer. En del kurser (t ex Dyk, Natur och friluftsliv, Rörlig bild A) kan ha moment i mer koncentrerad form t ex under en helg/kväll.

Vi rekommenderar att du väljer 100 poäng per läsår för att få en jämn fördelning över de tre åren som du läser individuellt val. Du kan också t ex välja att läsa en 200-poängskurs i åk 1 och sedan läsa endast 100 poäng i åk 3. Vill du **läsa mer än 300 poäng** så ska det sökas separat och godkännas av rektor. En förutsättning är att det finns plats i kursen du vill söka.

De flesta kurser har ett minimiantal och ett maxantal elever så därför ska du alltid välja ett andrahandsval när du väljer en kurs. Man kan aldrig få betyg två gånger i samma kurs så tänk på att inte söka en kurs som du redan läser/ska läsa inom ditt program.

Minimiantalet för att en kurs ska starta är **8** elever. Om det blir **fler som söker** till en kurs än vad det finns platser för kommer det att **ske urval**. Detta beror på vad det är för kurs. Urvalet kan ske genom lottning, att vissa elevgrupper har förtur, behovet att nå studiemål etc.

Kort information om högskolebehörigheten

För att ha grundläggande behörighet till högskolestudier måste du ha ett fullständigt program (2500 poäng) och minst G i Svenska A, Svenska B, Matematik A och Engelska A. Vidare gäller att du ska ha ett slutbetyg med minst 90% av kurserna godkända.

Till de flesta utbildningar krävs dessutom särskild behörighet. Kraven varierar mellan olika utbildningar och ibland även mellan olika skolor. Du kan gå in på webbsidan www.studera.nu för att kolla vad som gäller för olika utbildningar och skolor.

Nedan följer några exempel på behörighetskraven :

- Socionomprogrammet: Ma A och Sh A (från ht 2010 Ma B och Sh A).
- Sjuksköterskeprogrammet: Ma B, Sh A, Nk B (eller Fy A, Ke A och Bi A).
- Psykologprogrammet: Ma B, Sh A och ett års arbetslivserfarenhet (från ht 2010 gäller för närvarande Ma B och Sh A).
- Jurist: Sv B, Sh A och Hi A.
- Lärare i idrott och Hälsa: Idrott och Hälsa B, Sv B, En B, Sh A, Ma A, Nk B (eller Fy A, Ke A och Bi A) (från ht 2010 försvinner kravet på Id h B).
- Civilingenjör: Ma E, Fy B och Ke A.

Bi A = Biologi A

Hi A = Historia A

Nk B = Naturkunskap B

En B = Engelska B

Ke A = Kemi A

Sh A = Samhällskunskap A

Fy A = Fysik A

Ma A = Matematik A

Sv B = Svenska B

Förändringar inför högskoleantagningen till hösten 2010

Du kan få max 2.5 meritpoäng att lägga till ditt jämförelsetal (från 2010 blir jämförelsetalet + meritpoängen = meritvärde) genom att få lägst betyget godkänt i olika kombinationer av kurserna nedan.

För den som under gymnasietiden väljer att läsa **utökat program**, d v s läsa mer än 2500 poäng, kommer de utökade kurserna bara räknas med i jämförelsetalet om de krävs för behörighet. För en meritkurs inom ramen för utökat program får du tillgodoräkna dig meritpoäng, men den påverkar inte jämförelsetalet. Rektor beslutar om utökat program.

Meritkurser i moderna språk

Steg 3 i ett språk ger 0,5 meritpoäng och Steg 4 ger ytterligare 0,5 meritpoäng. Om Steg 3 krävs för behörighet så ger Steg 4 1,0 meritpoäng. Maximalt 1,0 meritpoäng.

Meritkurser i ytterligare moderna språk

Om du fått meritpoäng enligt punkt 1 ovan, kan du få 0,5 meritpoäng för steg 5 i det aktuella språket eller 0,5 meritpoäng för steg 2 i ett annat modernt språk. Maximalt 0,5 meritpoäng. Du kan alltså inte få poäng för både steg 5 och steg 2.

Meritkurser i engelska

Engelska B ger 0,5 meritpoäng och engelska C ger ytterligare 0,5 meritpoäng. Maximalt 1,0 meritpoäng. Om Engelska B krävs som behörighet ges inte meritpoäng för kursen.

Meritkurser i matematik

Om matematik är ett krav för särskild behörighet ger en kurs på nivån över den behörighetsgivande kursen 0.5 meritpoäng. En kurs två nivåer över den behörighetsgivande ger ytterligare 0.5 meritpoäng. Om matematik inte är ett krav för särskild behörighet ger kurs B och C vardera 0.5 poäng. Maximalt 1.0 poäng.

Meritkurser i form av områdeskurser

En områdeskurs som omfattar 100 poäng ger 0,5 meritpoäng och en kurs på 50 poäng ger 0,25 poäng. Områdeskurser ger maximalt 1,0 meritpoäng. Maximalt 1,0 poäng. Om man endast har läst 50-poängskurser som kan ge meritpoäng får man bara räkna två av dem, dvs då kan man endast få maximalt 0,5 meritpoäng. (Områdeskurser = fördjupning eller specialisering i gymnasiekurser som är relevanta, men ej behörighetsgivande för den sökta utbildningen.)

Exempel: Kemi B räknas som områdeskurs när man söker till civilingenjörsutbildning, eftersom Kemi A krävs för behörighet.

Du kan gå in på www.hsv.se/nyatilltradesregler och läsa om det nya systemet med områdesbehörigheter (standardbehörigheter) och områdeskurser som ska gälla från ht 2010.

Har du frågor om detta eller vill ha ett vägledningssamtal, kontakta Studie- och yrkesvägledarna:

Jenny Sjödin

jenny.sjodin@ange.se

0690-250 258

Marielouise Wahlén

marielouise.wahlen@ange.se

0690-250 356

Kurser för individuella val inför läsåret 2010 - 2011

Reviderad 100817

Läsår eller endast hösttermin	Kurs	Kod	Poäng	2010 2011		Övrigt	Förkun- skapskrav
				HT	VT		
	BIV A	SH1534	100	x	x		
	BIV B	SH1539	100	x	x		x
	BIV C	SH1554	100	x	x		x
	Dyk 2 (gäller endast AWARE)	IDH1585	100	x	x	Urval sker	x
	Dyk 3 (gäller endast AWARE)	IDH1586	150	x	x	Urval sker	x
	Eftersöket*	NAM1504	50	x			x
	Elektronikbygge	ENK1589	50		x		
	Filosofi A	FS1201	50	x		Ej SP	
	Föreningsteknik	ARL1587	50	x		Främst Elevråd, Skol-IF	
	Jaktledarskap**	NAM1593	50	x			x
	Jägarskolan	NAM1503	100	x	x		
	Körsång A	MU1208	50	x	x		
	Körsång B	MU1209	100	x	x		
	Livskompetens	SOMS1541	50	x			
	Medicinsk grundkurs	OMV 1209	100	x	x	Ej OP	
	Mer än vad du tror	LPL 1559	50		x	Period 4	
	Människor i behov av stöd	IOS1203	200	x	x	Ej BF	
	Nederländska steg 1	FLA1301	100	x	x		
	Pedagogiskt ledarskap	LPL1208	100	x	x	Ej BF	
	Psykologi A	PS1201	50	x		Ej OP, SP	
	Ryska steg 1	RY1301	100	x	x	Endast om lärare finns. Minst 10 elever	
	Småföretagande A	FE1207	50	x		Kan gå på annan tid än ind. val	

* Måste ha läst kursen Jägarskolan eller ha Jägarexamen

** Måste ha läst kurserna Jägarskolan/Jägarexamen, Eftersöket och Hundar

Endast vårtermin

	Hundar*	DJR1209	50		x		x
	Natur och friluftsliv A	LPL1206	50		x	Ej BF. Kan gå på annan tid	
	Praktisk jakt*	NAM1502	50		x	Högst betyg G, ingen lärare med på jakten	x
	Psykologi B	PS1202	50		x		x
	Rättskunskap	RK1203	50		x	Ej SP-ekonomi	
	Rörlig bild A	RBL1201	100	x	x	Period 1-3	
	Trafikkunskap	SH1540	50		x	Ej AWARE	
	Verkstadsteknisk grundkurs	VER1209	50		x	Ej IP, TE	

* Måste ha läst Jägarskolan eller tagit Jägarexamen innan

Specialidrott (A-kursen sökes på särskild blankett)

Specialidrott A	SC1201	200	x	x		
Specialidrott B	SC1202	100	x	x		x
Specialidrott C	SC1580	200	x	x		x

Valbara kurser

Engelska B	EN1202	100	x	x	Ej AWARE, NV, SP	x
					TE	
Engelska C	EN1203	100	x	x		x
Geografi B	GE1202	50	x			x
Historia A	HI1201	100	x	x	Ej AWARE, NV, SP	
Idrott och Hälsa B	IDH1202	50	x	x	Ej OP	x
Matematik B	MA1202	50	x		Ej AWARE, NV, SP	x
					TE	
Matematik C	MA1203	100	x	x	Ej NV, TE	x
Naturkunskap B	NK1202	100	x	x	Ej AWARE, SP	

Minsta antal för att start en kurs är åtta elever

Kom ihåg att ange reservalternativ på ansökningsblanketten

Kursbeskrivningar

Kurser med **blå text** är lokala kurser (LK), dvs att kursplanen finns på skolan.

Kurser **grön text** är nationella, dvs att kursplanen finns att läsa på Skolverkets hemsida.

Inom parentes anges kurskoden.

Bobergs gymnasiets internationella verksamhet A (BIV A)/LK (SH1534)

Förkunskapskrav: Inga

Poäng: 100

Mål för kursen

Målet för kursen är att bibehålla och utveckla den internationella verksamheten vid skolan.

Kursdeltagarna skall driva och utveckla olika internationella projekt och få skolans elever och personal aktiva i det internationella arbetet.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- aktivt ha deltagit i något av skolans internationella projekt
- aktivt ha deltagit i verksamheten för att finansiera projekten
- dokumenterat projekt och aktiviteter
- spridit information om projekt och aktiviteter i skolan och i övriga skolor samt i samhället
- fått ökad insikt och kunskap om andra kulturer och samhällssystem
- bidragit till förståelse för andra kulturer - utvecklat sin samarbetsförmåga

Bobergs gymnasiets internationella verksamhet B (BIV B) /LK (SH1539)

Förkunskapskrav: BIV A

Poäng: 100

Mål för kursen

Målet för kursen är att utveckla den internationella verksamheten vid skolan.

Kursdeltagarna skall driva och utveckla olika internationella projekt och få skolans övriga elever och personal aktiva i det internationella arbetet. Skapa nya kontakter och utveckla det kontaktnät som redan finns, till exempel inom Global Classroom Partnership och Novemberlasset.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- aktivt ha deltagit i något av skolans redan befintliga internationella projekt eller skapa nya projekt som ligger inom ramen för skolans verksamhet
- aktivt ha deltagit i verksamheten för att finansiera projekten
- dokumenterat projekt och aktiviteter
- spridit information om projekt och aktiviteter i skolan och i övriga skolor samt i samhället i övrigt
- fått ökad insikt och kunskap om andra kulturer och samhällssystem
- bidragit till förståelse för andra kulturer och levnadssätt
- utvecklat sin samarbetsförmåga inom gruppen och i det internationella arbetet
- vidareutvecklat sina kunskaper och erfarenheter från BIV A

Bobergs gymnasiets internationella verksamhet C (BIV C)/LK (SH1554)

Förkunskapskrav: BIV B

Poäng: 100

Mål för kursen

Målet för kursen är att tillsammans med andra utveckla den internationella verksamheten vid skolan.

Kursdeltagarna skall driva och utveckla olika internationella projekt och få skolans övriga elever och personal aktiva i det internationella arbetet. Skapa nya kontakter och utveckla det kontaktnät som redan finns, till exempel inom Global Classroom, Partnership, Novemberlasset, Boliviaprojektet eller vårt samarbete med Lettland. Målet är också att eleverna skall dra nytta av sina erfarenheter från tidigare BIV-kurser och internationella projekt för att förbättra kontakter, metoder och strukturer för att underlätta planering, finansiering och genomförande av kommande BIV-projekt

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

- aktivt ha deltagit i något av skolans redan befintliga internationella projekt eller skapa nya projekt som ligger inom ramen för skolans verksamhet
- aktivt ha deltagit i verksamheten för att finansiera projekten
- dokumenterat projekt och aktiviteter
- spridit information om projekt och aktiviteter i skolan och i övriga skolor samt i samhället i övrigt. särskild vikt är det att eleverna har tillägnat sig en god presentationsteknik anpassad till olika målgrupper
- fått ökad insikt och kunskap om andra kulturer och samhällssystem

- aktivt och med stort intresse bidragit till förståelse för andra kulturer och levnadssätt
- utvecklat sin samarbetsförmåga inom gruppen och i det internationella arbetet
- aktivt ha bidragit till att förbättra metoder, finansiering och planering för kommande BIV-projekt
- vidareutvecklat sina kunskaper och erfarenheter från BIV A och B och dragit nytta av dessa inom kursen BIV C

Eftersöket/LK (NAM1504)

Förkunskapskrav: Jägarexamen **Poäng:** 50

Kursen skall ge eleven grundläggande kunskap om hur ett eftersök skall genomföras, samt hur man genomför en korrekt skottplatsundersökning. Vidare skall eleven få kunskap i jaktlagstiftningen vad gäller eftersök.

Mål för kursen

Eleven skall efter genomgången kurs:

- kunna tillämpa god jaktetik.
- känna till jaktlagstiftningen vad gäller eftersök.
- känna till orsaker som kan förorsaka ett dåligt skott.
- kunna genomföra en skottplatsundersökning.
- känna till vilka åtgärder som skall vidtagas vid en skadeskjutning.
- känna till grunderna för träning av eftersökshund.
- känna till hur olika skottecken skall tolkas och vilka åtgärder som skall vidtagas i olika situationer.

Elektronikbygge/LK (ENK1589)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande kunskaper och färdigheter i mätteknik, enklare förbindningsteknik och felsökning på elektronikbyggen

Kursen skall ge kunskaper i att tolka elektronikscheman, färdigställa egna elektronik byggen samt felsöka på komponent nivå.

Kursen skall ge grundläggande kunskaper om elektronikkomponenter.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- planera, montera, prova och felsöka enklare elektronikbyggen.
- kunna förklara funktion samt användningsområde för elektronikbygget.
- kunna använda multimeter samt mäta funktioner på komponenter
- kunna tolka komponentsymboler i sitt elektronikscheman
- i slutet av kursen inlämna en rapport om sitt elektronikbygge samt fördjupa sig i vissa komponenter.

Filosofi A (FS1201)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- kunna diskutera några olika filosofiska förhållningssätt till existentiella frågor.
- känna till centrala etiska frågeställningar och kunna argumentera kring några vanliga ståndpunkter inom den normativa etiken.
- analysera och värdera information och ge argument för vad som bör ingå i begreppen kunskap och vetenskap.
- arbeta med tolkning, precisering och definition av begrepp och utsagor.
- ha fördjupat sig i något valt filosofiskt problem.

Föreningsteknik/Elevrådsarbete/LK (ARL1587)

Förkunskapskrav: Se nedan **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande kunskaper och färdigheter i hur man aktivt deltar i en förening och i dess styrelse. Deltagarna ska efter genomgången kurs ha praktisk insikt i de demokratiska spelreglerna samt i hur en förening ska skötas.

Förkunskaper

Deltagarna i kursen måste ha deltagit i skolans elevrådsarbete tidigare samt genom detta arbete fått förtroende att verka i elevrådets styrelse.

Hundar (DJR1209)

Förkunskapskrav: Jägarexamen **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskaper om hundens ursprung och betydelse i dagens samhälle. Kursen skall även ge kunskaper om hundars beteenden, utveckling, uppfostran, skötsel och utfodring. Kursen skall dessutom ge kunskaper om aktuella lagar och bestämmelser.

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- känna till hundens ursprung och betydelse i samhället
 - ha kunskaper om olika hundraser och deras användningsområden.
 - ha kunskaper om valpens utveckling från födsel till vuxen hund.
 - ha kunskaper om hundars beteenden och sinnen.
 - ha kunskaper om hundars uppfostran och dressyr.
 - ha kunskaper om skötsel och utfodring av hundar
- känna till de lagar och bestämmelser som gäller för hundar.

Jaktledarskap/LK (NAM1593)

Kursen skall ge goda kunskaper om jaktledarskap samt lagar som reglerar jakten.

Kursen skall även ge kunskaper i god jaktetik och hur man ökar säkerheten vid jakt

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- kunna agera jaktledare i olika jaktsituationer
- känna till olika problem som kan uppstå under jakt och hur de kan lösas

Förkunskapskrav: **Poäng:** 50

Jägarexamen, Eftersöket, Hundar

- ha kunskap om god jaktetik och hur man som jägare förhåller sig till jaktkamrater, jakthundar och vilt på ett etiskt sätt
- ha kunskap om lagar som reglerar jakten och vilka regler som en jaktledare skall känna till
- ha kunskap om hur man tar4 tillvara på vilt från skott till färdig produkt på ett hygieniskt sätt
- ha kunskap av praktiska skjutövningar på bana som ökar säkerheten och skickligheten vid jakt

Jägarskolan/LK (NAM1503)

Förkunskapskrav: Valt pluspaketet **Poäng:** 100

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskaper om alla de moment som en blivande jägare kommer att stöta på i sin aktiva jaktutövning. I kursen skall momenten: Jägaren, Viltet, Jakten, Vapen och skytte, Jakthunden och Lagen, ingå. Kursen är grundläggande för jägarexamen.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om de etiska regler som gäller för jägaren.
 - känna till utrustning, jaktledarens förberedelser och anvisningar, tillvaratagande av vilt samt viltvård.
 - ha kunskap om de svenska jaktbara djurarterna.
 - ha kunskap om hur olika jakter genomförs samt eftersök.
 - ha kunskap om olika typer av jaktvapen och hur man på ett säkert sätt förvarar dessa.
- känna till olika hundraser och deras användning i jaktsammanhang.
- ha kunskap om den lagstiftning som reglerar jakttid, vapenförvaring samt övrig aktuell lagstiftning
- praktiskt utföra 10 timmars skytte.

Körsång A (MU1208)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande kunskaper i körsång samt kunskap om körmusik. Kursen skall även stimulera till sångglädje och utveckla lyssnarförmågan i samklang, intonation och gestaltning samt ge övning i att anpassa stämman i en musikalisk helhet.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha grundläggande kunskaper om körmusik och i körsång
- kunna följa och omsätta körledarens intentioner
- kunna sjunga unison och flerstämmig sång från olika repertoarområden.

Körsång B (MU1209)

Förkunskapskrav: Körsång A **Poäng:** 100

Mål för kursen

Kursen skall ge fördjupade kunskaper i körsång. Kursen skall även ge kunskaper i analys av körklang och fördjupad kunskap om körrepertoar i olika genrer. Dessutom skall kursen ge möjligheter till övning i initiativ- och samarbetsförmåga i körsammanhang.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskaper i körsång från olika genrer och tidsepoker
- kunna analysera körklang
- känna till grundläggande repertoar för kör
- kunna självständigt instudera körstämmor.

Livskompetens/LK (SOMS1541)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen ska förebygga psykisk ohälsa och mobbning bland elever genom att:

- ge kunskaper om medicinska, psykosomatiska och psykiska symtom.
- ge information om olika hjälpinsatser och ge hjälp till självhjälp. Upptäcka och stoppa mobbning.
- påverka det sociala nätverket och förmågan att stödja varandra.

Medicinsk grundkurs (OMV1209)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om människokroppens uppbyggnad och funktion. Kursen skall också ge kunskap om vanliga mikroorganismer och deras spridningsvägar samt förståelse för vikten av ett hygieniskt arbetssätt.

Kursen skall ge kunskap om vanliga sjukdomstillstånd och om läkemedel. Kursen skall även ge kunskap om samhällets sätt att organisera hjälpinsatser i händelse av katastrof och krig.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om människokroppens uppbyggnad och funktion samt känna till människans normala fysiska utveckling från livets början till dess slut
- ha kunskap om vanligt förekommande mikroorganismer och deras spridningsvägar samt ha god insikt och erfarenhet av att förebygga smittspridning
- ha kunskap om och förmåga att uppfatta fysiska och psykiska tecken på vanliga sjukdomstillstånd
- ha grundläggande kunskap om vanligt förekommande läkemedel, deras verknings sätt, användningsområden och biverkningar samt känna till läkemedelslagstiftning
- ha kunskap om och erfarenhet av första hjälpen till skadad och akut sjuk
- ha kunskap om och erfarenhet av behandlingar och provtagningar
- ha kännedom om och kunna använda vanligt förekommande medicinsk terminologi
- ha kännedom om samhällets sätt att organisera hjälpinsatser i händelse av katastrof och krig.

Mer än vad du tror - om självkännedom och lärstilar/LK (LPL1559)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål

Kursen vänder sig till dig som vill lära dig mer om dig själv. Hur lär du dig? Vill du lära dig? Vad vill du lära dig? Vilka är dina starka sidor? Vilka sidor vill du utveckla? Vad driver dig? Vad vill du med dina studier och med ditt liv? Hur når du dina mål? Detta är några av de frågor vi attackerar med både humor och allvar.

Mål för kursen

Kursen ska:

- Ge kunskap om olika lärstilar, intelligenser och hjärnans informationsbearbetning samt hur man praktiskt drar nytta av denna kunskap.

- Öka elevens självkänedom och medvetenhet om hur hon samspelar med andra. Detta för att stärka elevens självkänsla och öka förståelsen för hur andra fungerar.
- Ge kunskap om stress, stresshantering och avspänning.
- Ge inblick i hur mental träning kan vara ett redskap när man sätter upp mål samt hur man hittar vägar att nå målen.

Människor i behov av stöd (IOS1203)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 200

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om människors olika behov av särskilt stöd och om innebörden i och användningen av begreppet behov av särskilt stöd. Kursen skall även ge kunskap om hur olika funktionshinder påverkar individens utveckling och behov av stöd och samhälleliga insatser. Ett ytterligare mål för kursen är att utveckla kunskap om samhällets syn på funktionshinder ur ett historiskt, kulturellt och globalt perspektiv. Kursen skall utveckla förmågan att möta barn, ungdomar eller vuxna i behov av särskilt stöd samt utveckla förståelse av olikheter mellan människor. Kursen skall även ge utrymme att bearbeta känslor och ge tillfälle till reflektioner kring ett professionellt förhållningssätt till människor i behov av särskilt stöd.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- ha kunskap om inre och yttre faktorer som innebär att människor i olika situationer och miljöer är i behov av särskilt stöd.
- ha kännedom om samhällets syn på funktionshinder ur ett historiskt perspektiv samt om förhållanden i andra länder och kulturer.
- ha kunskap om hur utveckling och livsvillkor påverkas av olika funktionshinder, omgivningens bemötande och förhållningssätt.
- ha insikt i och förståelse av vikten av att stärka självkänsla och självrespekt hos barn, ungdomar och vuxna i behov av särskilt stöd.
- förstå värdet av och ha erfarenhet av olika observationsmetoder i det pedagogiska arbetet
- ha kunskap om specialpedagogiska synsätt och metoder och förstå hur dessa kan utveckla det pedagogiska arbetet.
- ha kunskap om och erfarenhet av hur lek och skapande aktiviteter kan användas i det specialpedagogiska arbetet.
- ha kunskap om och erfarenhet av olika kommunikationssätt för människor i behov av särskilt stöd.
- ha kunskap om den lagstiftning som reglerar samhällets stödformer för barn, ungdomar och vuxna.

Natur och friluftsliv A (LPL1206)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall belysa olika synsätt på naturen ur ett kulturellt, historiskt, ekologiskt och globalt perspektiv. Kursen skall även ge tillfällen till naturupplevelser och skapa förståelse för naturen som inspirationskälla och därigenom nödvändigheten att värna om den. Ett ytterligare mål för kursen är att genom kunskap om naturvärden skapa förutsättningar att till andra överföra ett positivt förhållningssätt till naturen.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha erfarenhet av friluftsliv och utveckla kunskap om motiven för och värdet av att vistas i naturen under olika årstider
- ha kunskaper om betydelsen av olika naturmiljöers ekologiska särart
- kunna leda och inspirera andra till aktivitet och kunskapsutveckling med syfte att grundlägga ett intresse för natur och friluftsliv med hänsyn tagen till ekologiska och miljömässiga förhållanden
- känna till allemansrätten och kunna tillämpa naturvett
- kunna förklara tänkbara orsaker till konflikter kring bruk av naturen och dess resurser
- känna till grundläggande ekologiska sammanhang för att kunna medverka till bevarandet av ekosystemet såväl lokalt som globalt.

Nederländska, steg 1 (FLA1301)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- kunna förstå det mest väsentliga i tydligt tal i lugnt tempo i enkla instruktioner och beskrivningar inom för eleven välbekanta områden.
- kunna delta i enkla samtal om vardagliga och välbekanta ämnen.
- kunna i enkel form muntligt berätta något om sig själv och andra.
- kunna läsa och tillgodogöra sig det viktigaste innehållet i enkla instruktioner och beskrivningar
- kunna göra sig förstådd i skrift i mycket enkel form för att meddela något.
- känna till något om vardagslivet i något land där språket används.
- kunna reflektera över hur den egna inläringen av t.ex. ord och fraser går till.
- kunna genomföra korta, enkla muntliga och skriftliga uppgifter i samarbete med andra eller på egen hand.

Pedagogiskt ledarskap (LPL1208)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål för kursen

Kursen skall ge kunskap om teorier i ledarskap samt hur människor kan motiveras och animeras till deltagande och delaktighet. Den skall även ge kunskap om sambandet mellan olika ideologier och pedagogiska idéer å ena sidan och ledarskap, verksamhet och organisation å den andra. Dessutom är ett mål för kursen att ge kunskap om grupprocesser och hur dessa påverkar ledare, individ och grupp. Kursen skall även spegla olika föreställningar om kvinnligt och manligt ledarskap samt etik- och moralfrågor förknippade med pedagogiskt ledarskap.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om olika typer av ledarskap och ha goda insikter i vad ett pedagogiskt och animerat ledarskap innebär inom olika verksamheter
- ha kunskap om några pedagogiska riktningar samt förstå hur dessa kan belysa eller förklara olika verksamheters organisation, innehåll och ledarskap
- ha grundläggande kunskap om hur ledarskap kan motivera och inspirera individer och grupper till delaktighet, kreativ utveckling, förändring och social mognad
- ha kännedom om den pedagogiska ledarens roll i utvecklingen av etik- och moraluppfattningar samt hans eller hennes betydelse som förebild
- ha kunskap om och erfarenhet av grupprocesser ur både deltagar- och ledarperspektiv
- ha kunskap om och erfarenhet av att planera, leda och utvärdera aktiviteter
- känna till och analysera olika uppfattningar om kvinnligt och manligt ledarskap.

Praktisk jakt/LK (NAM1502)

Förkunskapskrav: Jägarexamen, Eftersöket, Hundar **Poäng:** 50

Kursen skall ge praktiska kunskaper om olika jaktmetoder i skiftande terräng under olika årstider. Teoretiskt inhämtad kunskap används i kursens alla praktiska moment, där jaktmetoder och ledarskap inom jaktturism praktiseras. Vidare skall kursen ge kunskaper om hur man praktiskt använder sig av olika utrustning och vapen beroende på vilken typ av jakt man utövar

Mål som eleven skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- på ett ansvarstagande sätt visa upp ett gott ledarskap vid praktisk övningar.
- ha praktisk erfarenhet av olika typer av jakt.
- kunna hantera olika typer av jaktutrustningar och redskap i skiftande miljöer.
- kunna visa upp säkerhetstänkande på ett praktiskt sätt.
- kunna planera, genomföra och utveckla praktiska aktiviteter för jakt, för enskilda deltagare samt större.

Psykologi A (PS1201)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- ha kunskap om och förståelse av egna och andras reaktioner och relationer i vardagsliv och i yrkesliv.
- ha kunskap om och förståelse av människans utveckling genom livet.

- ha kunskap om och förståelse av hur människan fungerar som individ i gruppen men även påverkas av gruppens och samhällets attityder och komplexitet.
- ha kunskap om och förståelse av hur människan uppfattar och tolkar sin omvärld och påverkas av den.
- ha kunskap om och förståelse av människans beteende och skillnader mellan individer.
- ha kunskap om och förståelse av hur psykiska problem och påfrestningar påverkar människan i vardagsliv och i yrkesliv.
- ha kunskap om olika förklaringsmodeller till mänskligt beteende och hur de tillämpas.

Psykologi B (PS1202)

Förkunskapskrav: Psykologi A **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- kunna jämföra psykologiska perspektiv och teorier och reflektera över konsekvenser av deras tillämpning.
 - kunna reflektera över samband mellan psykologi och samhällsutveckling.
 - kunna reflektera över människans utveckling samt arvets och miljöns betydelse för utvecklingen och livsvillkoren.
 - kunna reflektera över mänskliga kriser, psykiska påfrestningar och störningar ur olika aspekter.
 - kunna reflektera över socialpsykologiska företeelser.
- ha fördjupade kunskaper i ett eller flera valda områden inom ämnet.

Ryska, steg 1 (RY1301)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- kunna förstå det mest väsentliga i tydligt tal i lugnt tempo i enkla instruktioner och beskrivningar inom för eleven välbekanta områden.
- kunna delta i enkla samtal om vardagliga och välbekanta ämnen.
- kunna i enkel form muntligt berätta något om sig själv och andra.
- kunna läsa och tillgodogöra sig det viktigaste innehållet i enkla instruktioner och beskrivningar
- kunna göra sig förstådd i skrift i mycket enkel form för att meddela något.
- känna till något om vardagslivet i något land där språket används.
- kunna reflektera över hur den egna inläringen av t.ex. ord och fraser går till.
- kunna genomföra korta, enkla muntliga och skriftliga uppgifter i samarbete med andra eller på egen hand.

Rättskunskap (RK1203)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven ska

- ha kunskap om rättsväsendets struktur, organisation och arbete,
- kunna beskriva huvuddragen av lagstiftningsprocessen,
- förstå och kunna använda sig av offentlighetsprincipen,
- känna till grundläggande juridiska begrepp och förhållanden som gäller individen, arbetslivet och företagandet,
- vara orienterad om de viktigaste delarna av civil-, process- och straffrätten,
- kunna lösa enklare juridiska problem med hjälp av relevanta metoder och hjälpmedel,
- kunna upprätta och tolka vanligt förekommande juridiska dokument,
- vara orienterad om andra länders rättsordning samt översiktligt kunna jämföra vår rättsordning med något annat lands, samt känna till grunddragen av EG-rätten.

Rörlig bild A (RBL1201)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål för kursen

Kursen skall ge möjlighet till att arbeta med alla delar i en videoproduktion, från planering, enklare manus, inspelning av bild och ljud, redigering av bild och ljud till visning och analys av den egna videofilmen. Kursen skall även ge kunskaper som utvecklar förståelsen för och förmågan att analysera den rörliga bildens berättarteknik.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

kunna tillämpa sina kunskaper genom att kunna göra en enklare videoproduktion utifrån eget text- och bildmanus

- känna till grundläggande berättarkomponenter och begrepp när det gäller bild och ljud samt kunna använda dessa praktiskt vid manusarbete och vid analys av färdiga produktioner
- känna till grundläggande dramaturgi, främst dramatiskt berättande
- kunna strukturera och genomföra olika typer av intervjuer
- känna till modern teknik som används inom branschen både när det gäller bild och ljud
- kunna föra resonemang kring etik i samband med produktion av rörlig bild
- förstå de skilda förutsättningarna för produktion för public service jämfört med reklamfinansierade medier
- känna till olika yrkesroller, förekommande fackuttryck och lagar kring upphovsrätt inom området rörlig bild.

Småföretagande A (FE1207)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- förstå affärsidéns betydelse för företagande
- kunna beskriva företag utifrån dess verksamhet.
- företagsform, intressenter, uppbyggnad och utveckling.
- känna till lagar och regler som påverkar förutsättningar för företagande.
- kunna tillämpa grundläggande principer och metoder för budgetering och kalkylering för små företag inom valt verksamhetsområde.
- kunna tillämpa grundläggande principer och metoder för marknadsföring och redovisning för små företag inom valt verksamhetsområde.
- kunna förstå det lokala näringslivets framväxt, struktur och förutsättningar för den framtida utvecklingen.

Specialidrott A (SC1201)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 200

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- ha färdigheter i sin specialidrott,
- vara förtrogen med specialidrottens teknik, taktik och regler.
- ha insikt i idrottspsykologi och dess tillämpningar i specialidrotten.
- ha kunskaper i träningslära och träningsmetoder och deras effekter för utveckling av kvaliteter som uthållighet, styrka, rörlighet, snabbhet och koordination i specialidrotten.
- kunna organisera tränings- och tävlingsverksamhet för barn och ungdomar.
- ha kunskap om hur man förebygger och akut behandlar vanliga idrottsskador.
- ha kunskap om näringsfysiologins betydelse för prestation och hälsa.
- ha kännedom om och erfarenhet av funktionärs- och ledarskap inom idrotten och om idrottsföreningars organisation och verksamhet.
- känna till idrottsrörelsens framväxt och mål samt idrottens nationella omfattning.
- kunna resonera om det egna idrottsutövandet ur ett etiskt perspektiv.

Specialidrott B (SC1202) 100 poäng

Förkunskapskrav: Specialidrott B **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall:

- ha utvecklade färdigheter i sin specialidrott.
- ha fördjupade kunskaper i träningslära och i olika träningsmetoder och deras effekter för utveckling av kvaliteter som uthållighet, styrka, rörlighet, snabbhet och kondition.
- ha fördjupade kunskaper i idrottspsykologi och kunna tillämpa dem på specialidrotten.
- ha fördjupade kunskaper i funktionärs- och ledarskap samt organisation av tränings- och tävlingsverksamhet.
- känna till idrottsrörelsens internationella omfattning.
- kunna lägga etiska och kulturella perspektiv på såväl idrottsutövandet som idrotten.
- kunna diskutera idrottens betydelse ur såväl individ- som samhällsperspektiv.

Specialidrott C/LK (SC1580)

Förkunskapskrav: Specialidrott A + B **Poäng:** 200

Mål

Kursen skall ge eleven fördjupade kunskaper och färdigheter i respektive specialidrott, för att ge förutsättningar till en idrottskarriär på klubbnivå, nationell nivå eller internationell nivå. Kursen skall dessutom ge fördjupade kunskaper och färdigheter i ledarskap och funktionärsskap.

Mål för kursen

Efter genomgången kurs skall eleven ha:

- utvecklat sina fysiska, psykiska och tekniska färdigheter i den valda idrotten.
- stor färdighet och förståelse för olika tränings-metoder inom vald idrott.
- stor insikt om kostens betydelse för optimal prestation
- stor insikt om förebyggande åtgärder av idrottsskador.
- insikt i villkoren för vad en satsning på den valda idrotten på de olika nivåerna innebär.
- utvecklat förutsättningarna för en idrottsledar- eller tränarkarriär på klubbnivå och nationell nivå.
- stor insikt i och erfarenhet av funktionärsuppgifter i samband med tävlingsarrangemang i den valda idrotten.

Trafikkunskap – Teori för behörighet B/LK (SH1540)

Förkunskapskrav: Inga

Poäng: 50

Mål för kursen

Kursen skall ge eleven:

- kunskap om de trafikregler som samhället kräver för en god trafikant.
- förståelse för de risker som kan förekomma i trafiken.
- kunskap om människans begränsande förmåga.
- kunskap om bilismens miljöpåverkan.
- kunskap om vissa bestämmelser, fordonets last, försäkringar etc.
- kännedom om fordonet och dess skötsel.

Vattenaktivitet/dykning 1/LK (IDH1584)

OBS! Val sker först efter provdykning v.41!

Förkunskapskrav: Se nedan

Poäng: 50

Mål för kursen

Det övergripande syftet med kursen är att eleven efter genomförd utbildning ska kunna dyka säkert i liknande miljöer och förhållanden som under kursen genom att planera och genomföra dyk med direktuppstigning och lämplig utrustning, tillsammans med en parkamrat.

Eleven ska även kunna ta hand om sin egen dykutrustning samt göra vissa lagningar av utrustningen.

Kursen innehåller teoretisk och praktisk utbildning i både bassäng och i öppet vatten. Undervisningen integreras med olycksfallsvård, psykologi, vattenaktivitet samt idrott och hälsa.

Förkunskapskrav

- Kunna simma 200m
- Kunna simma 10m under vattnet, hämta ett litet föremål på 3m djup och sedan simma tillbaka 10m under ytan med mask, fenor och snorkel.
- Vara i tillräckligt god fysisk kondition för att klara en hälsokontroll för dykning

Vattenaktivitet – dykning 2/LK (IDH1585)

Förkunskapskrav: Se nedan

Poäng: 100

Mål för kursen

Det övergripande syftet med kursen är att eleven efter genomförd utbildning ska kunna dyka säkert i liknande miljöer och förhållanden genomföra dyk med direktuppstigning och med rätt utrustning tillsammans med en parkamrat. Eleven ska också kunna ta hand om sin egen dykutrustning, göra vissa lagningar samt ha uppnått en vidare förståelse och färdighet för något mer avancerad dykning. Eleven ska också ha vidareutvecklat sin personliga dykfärdighet. Syftet med kursen är också att eleven efter genomförd utbildning ska kunna förebygga dykolyckor samt kunna agera vid en nödsituation i dykning. Eleven skall också kunna genomföra HLR samt ge syrgas och använda en automatisk defibrillator.

Efter avslutad kurs har eleven meriter för att söka vidare till dykledarutbildning (Vattenaktivitet - dykning 3 - Divemaster).

Kursen bygger dels på teoretisk men mest på praktisk utbildning i hav. Undervisning innehåller olycksfallsvård, psykologi, fysiologi, vattenaktivitet samt idrott och hälsa.

Förkunskapskrav

Inför del 1 (Advanced Open Watre- delen):

- Kunna RDP (Dyktabellen)
- Godkänd Vattendykning 1, eller motsvarande
- Vara i normalgod fysisk kondition

Inför del 2 (Rescue Diver- delen):

- Max 2 år gammal HLR utbildning
- Klarat certifikatskraven på del 1 (PADI Advanced Open Water)

Vattenaktivitet – dykning 3/LK (IDH 1586)

Förkunskapskrav: Se nedan **Poäng:** 150

Mål för kursen

Efter avslutad kurs ska eleven vara väl insatt i hur dykbranschen fungerar globalt. Eleven ska kunna förebygga dyktillbud, men i händelse av ett sådant ha förmågan att agera som den självklara auktoriteten på plats. Som färdig Divemaster ska han/hon också kunna assistera en instruktör på alla förekommande dykkurser. Eleven ska även själv kunna planera och leda en dykresa med betalande gäster och dessutom kunna hålla i vissa egna utbildningar.

Förkunskapskrav

- PADI Rescue Diver eller motsvarande från annan utbildningsorganisation.
- 18 år fyllda.
- godkänd hälsokontroll för dykning.
- 20 loggade dyk samt 60 loggade dyk för att få certifikatet
- max två år gammal HRL

Verkstadsteknik grundkurs (VER1209)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 50

Mål för kursen

Kursen skall ge grundläggande kunskaper om verkstadsteknik för fortsatt utbildning och arbete inom flera olika yrkesområden. Kursen skall även ge kunskaper i enkla plåtarbeten och arbeten i maskiner för skärande bearbetning. Kursen skall dessutom ge kunskaper i sammanfogningsteknik och om säkerhetsföreskrifter för heta arbeten.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna utföra bänkarbete och enkla arbeten inom skärande bearbetning samt kunna tillverka och sammanfoga enkel plåtprodukt
- kunna använda mätdon
- kunna vårda verktyg och maskiner samt ha kunskap om maskinernas användningsområden
- kunna läsa och tyda enkla ritningar
- ha kunskap om beteckningssystem för material
- kunna arbeta på ett skydds- och miljömedvetet sätt och ha kunskap om de säkerhetsföreskrifter som gäller för heta arbeten.

Vård- och omsorgsarbete (OMV1215)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 200

Mål för kursen

Kursen ska ge grundläggande kunskap om omvårdnad och social omsorg och erfarenhet av vård- och omsorgsarbete samt inblick i andra människovårdande yrken. Kursen ska även ge kunskap om vad som avgränsar och förenar omvårdnad och social omsorg. Kursen ska ge kunskap om och lyfta fram etiska aspekter inom vård- och omsorgsarbete. Kunskap i olika sätt att möta och kommunicera med människor i olika vård- och omsorgssituationer är också ett mål för kursen. Kursen ska ge kunskap om det normala åldrandet fysiskt, psykiskt och socialt. Kursen ska också ge kunskap om och erfarenhet av funktion och skötsel av vanligt förekommande inredning och teknisk utrustning samt apparatur.

Mål som eleven skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om omvårdnad och social omsorg samt ha erfarenhet av grundläggande vård och omsorg
- ha kunskap om lagar och organisation som styr olika verksamheter inom vård och omsorg
- ha kunskap om och förstå hälsobegrepp som utgångspunkt för arbete inom vård och omsorg samt ha erfarenhet av handlingar för att upprätthålla hälsa
- ha kunskap om och förstå hur människors erfarenhet kan utnyttjas i möte och kommunikation
- förstå rehabiliteringens betydelse inom vård och omsorg

- ha kunskap om och erfarenhet av att arbeta utifrån ergonomiska, hygieniska, estetiska och miljömässiga utgångspunkter
- ha kunskap om och erfarenhet av att utföra munvård och förstå betydelsen av egenvård
- ha kunskap om och erfarenhet av vanligt förekommande tekniska hjälpmedel, deras funktion och skötsel samt förstå samspelet mellan människa och teknik.

Valbara kurser

Kurserna kan gå under tiderna för individuellt val eller under annan schemalagd tid.

Engelska B (EN1202)

Förkunskapskrav: Engelska A **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- förstå vad som sägs i längre sekvenser av sammanhängande tydligt tal som förmedlas direkt eller via medier och där innehållet kan vara obekant för eleven och av relativt teoretisk karaktär
- kunna med språklig anpassning samtala om olika ämnen och ha förmåga att hålla ett samtal vid liv
- kunna aktivt delta i diskussioner och kunna framföra och nyanserat bemöta argument
- kunna muntligt, efter förberedelse, sammanhängande beskriva och tydligt förklara sådana företeelser som är av allmänt intresse, hör till intresseområdet eller till studieinriktningen
- kunna muntligt och skriftligt sammanfatta och kommentera olika slags texter, särskilt sådana som anknyter till intresseområden eller till studieinriktning
- kunna läsa, sammanfatta och kommentera innehållet i längre skönlitterära texter
- ha förmåga att skriftligt presentera ett innehåll på ett klart och väl strukturerat sätt samt kunna uttrycka sig varierat, personligt och med anpassning till mottagare och situation
- ha grundläggande orientering om engelskspråkig litteratur från olika epoker
- ha kunskaper om samtidsförhållanden, historia och kulturer i länder där engelska talas
- kunna presentera aspekter av den egna kulturen och det egna landet med tanke på personer med en annan kulturell bakgrund
- kunna utvärdera sitt arbete som ett led i att förändra och förbättra sitt lärande
- kunna kritiskt granska och analysera information från olika källor.

Engelska C (EN1203)

Förkunskapskrav: Engelska A + B **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- förstå olika slags tydligt autentiskt tal i skiftande sammanhang,
- kunna i olika sammanhang inleda och aktivt delta i muntlig kommunikation av skiftande slag och kunna använda engelska flexibelt och på ett ändamålsenligt sätt i såväl informella som formella sammanhang,
- kunna informera muntligt på ett strukturerat sätt,
- kunna använda det fackspråk som krävs inom studieinriktningen eller intresseområdet,
- kunna med adekvata hjälpmedel läsa och förstå texter på sakprosa och facktexter inom egna intresse- och kompetensområden, särskilt sådana som hör samman med studieinriktningen,
- kunna läsa skönlitteratur från några olika epoker och inom olika genrer samt kunna i anknytning till läsningen - reflektera över texternas innehåll och form utifrån olika perspektiv,
- kunna sammanställa och skriftligt redovisa ett arbete och visa ett kritiskt förhållningssätt vid granskning och utnyttjande av olika källor,
- känna till utvecklingen inom något eller några områden som politik, samhällsliv, religion, litteratur, film, konst eller musik i något engelskspråkigt land,
- kunna inventera, beskriva och analysera sitt behov av kunskaper i engelska ur ett långsiktigt studie- och yrkesperspektiv.

Geografi B (GE1202)

Förkunskapskrav: Geografi A **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna förklara bakgrunden till, samband mellan och förändringar i regionala och globala utbredningsmönster vad avser befolkning, naturresurser, vegetation, näringsliv och infrastruktur och också kunna bedöma hur detta kommer in i lokal och regional planering

- känna till viktiga samband vad gäller mark- och vattenvård och kunna arbeta med frågor som är relaterade till fysisk planering
- känna till samband mellan befolkningsutveckling och försörjningsmöjligheter och kunna sätta detta i relation till migration och urbanisering, regionalt och globalt
- kunna analysera relationer mellan fattigare och rikare områden och känna till olika synsätt vad gäller mål och medel för regional utveckling
- kunna självständigt samla in, tolka och bedöma geografisk information från kartor, databaser, flyg- och satellitbilder och från mätningar och iakttagelser i fält
- kunna självständigt bearbeta och presentera geografisk information och kunna tillämpa kunskaper om geografiska informationssystem (GIS), modern kartografi och fjärranalys.

Historia A (HI1201)

Förkunskapskrav: Inga

Poäng: 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- känna till grundläggande drag i den historiska utvecklingen
- förstå innebörden av vanliga epokbegrepp och andra centrala historiska begrepp
- kunna analysera historiska problem och tolka orsakssammanhang bakom historiska förändringsprocesser
- kunna beskriva det historiska skeendet utifrån olika perspektiv med insikt i den historiska kunskapens tidsbundenhet
- kunna diskutera några av dagens händelser utifrån ett historiskt perspektiv
- kunna formulera sina tankar i historiska frågor.

Idrott och hälsa B (IDH1202)

Förkunskapskrav: Idrott och Hälsa A **Poäng:** 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om och erfarenhet av fysiologiska och psykologiska effekter av olika former av träning,
- kunna utföra och på egen hand eller i grupp leda, organisera, genomföra och utvärdera någon idrottsaktivitet,
- ha fördjupat sina kunskaper om och i några idrottsaktiviteter och kunna tillämpa dessa med betoning på sådana som är betydelsefulla för kulturarvet,
- ha fördjupat sina kunskaper i friluftsliv och kunna tillämpa dessa under olika årstider,
- känna till hur man hanterar och bearbetar skadlig stress samt kunna analysera olika arbetsmiljöers påverkan på människors hälsa,
- kunna diskutera samband mellan miljö och människans hälsa i ett historiskt såväl som ett nutidsperspektiv.

Matematik B (MA1202)

Förkunskapskrav: Matematik A

Poäng: 50

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna formulera, analysera och lösa matematiska problem av betydelse för tillämpningar och vald studieinriktning med fördjupad kunskap om sådana begrepp och metoder som ingår i tidigare kurser
- kunna förklara, bevisa och vid problemlösning använda några viktiga satser från klassisk geometri
- kunna beräkna sannolikheter vid enkla slumpförsök och slumpförsök i flera steg samt kunna uppskatta sannolikheter genom att studera relativa frekvenser
- med omdöme använda olika lägesmått för statistiska material och kunna förklara skillnaden mellan dem samt känna till och tolka några spridningsmått
- kunna planera, genomföra och rapportera en statistisk undersökning och i detta sammanhang kunna diskutera olika typer av fel samt värdera resultatet
- kunna tolka, förenkla och omforma uttryck av andra graden samt lösa andragradsekvationer och tillämpa kunskaperna vid problemlösning
- kunna arbeta med räta linjens ekvation i olika former samt lösa linjära olikheter och ekvationssystem med grafiska och algebraiska metoder
- kunna förklara vad som kännetecknar en funktion samt kunna ställa upp, tolka och använda några icke-linjära funktioner som modeller för verkliga förlopp och i samband därmed kunna arbeta både med och utan dator och grafitande hjälpmedel.

Matematik C (MA1203)

Förkunskapskrav: Matematik A +B **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna formulera, analysera och lösa matematiska problem av betydelse för tillämpningar och vald studieinriktning med fördjupad kunskap om sådana begrepp och metoder som ingår i tidigare kurser
- kunna tolka och använda logaritmer och potenser med reella exponenter samt kunna tillämpa dessa vid problemlösning
- kunna ställa upp, förenkla och använda uttryck med polynom samt beskriva och använda egenskaper hos några polynomfunktioner och potensfunktioner
- kunna ställa upp, förenkla och använda rationella uttryck samt lösa polynomekvationer av högre grad genom faktorisering
- kunna använda matematiska modeller av olika slag, däribland även sådana som bygger på summan av en geometrisk talföljd
- känna till hur datorer och grafiska räknare kan utnyttjas som hjälpmedel vid studier av matematiska modeller i olika tillämpade sammanhang
- kunna förklara, åskådliggöra och använda begreppen ändringskvot och derivata för en funktion samt använda dessa för att beskriva egenskaper hos funktionen och dess graf
- kunna härleda deriveringsregler för några grundläggande potensfunktioner, summor av funktioner samt enkla exponentialfunktioner och i samband därmed beskriva varför och hur talet e införs
- kunna dra slutsatser om en funktions derivata och uppskatta derivatans värde numeriskt då funktionen är given genom sin graf
- kunna använda sambandet mellan en funktions graf och dess derivata i olika tillämpade sammanhang med och utan grafritande hjälpmedel.

Naturkunskap B (NK1202)

Förkunskapskrav: Inga **Poäng:** 100

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- kunna planera, utföra och tolka enkla experiment och undersökningar samt kunna rapportera muntligt och skriftligt
- ha kunskap om olika vägar att nå information om aktuella forskningsområden
- ha kunskaper om användning av naturvetenskap och teknik i samhället
- kunna beskriva några vardagliga tillämpningar med hjälp av fysikaliska begrepp
- ha fördjupade kunskaper om några grundämnen, kemiska föreningar och viktiga kemiska begrepp som används i vardagslivet
- ha kunskap om naturvetenskapliga teorier för livets uppkomst, villkor, utveckling och mångfald
- kunna beskriva den levande organismens byggnad och funktion från molekylär nivå till organnivå
- ha kunskaper i genetik och modern genteknik samt kunna diskutera tillämpningar ur etisk synvinkel
- ha kunskaper om livsstilens betydelse för hälsan.

Individuellt val 2010-11

Namn _____ Datum _____

Tel hem _____ Mobil _____

E-post _____ Program _____

Välj av de kurser som finns i katalogen. Du får inte läsa kurser som ingår i ditt program.

Du läser 50p per termin, 100p per läsår eller Idrottsgymnasiet.

Väljer du Idrottsgymnasiet ska du även fylla i en särskild ansökan, som du tar med till din klubb.

Om du valt en kurs på mer än 50p på höstterminen så ska du INTE välja någon kurs till vårterminen.

Höstterminen 2010	
Jag väljer kursen:	Poäng
Om det inte går, så vill jag i 2:a hand ha kursen:	Poäng

Vårterminen 2011	
Jag väljer kursen:	Poäng
Om det inte går, så vill jag i 2:a hand ha kursen:	Poäng

eller

Idrottsgymnasiet
Vald idrott:

OBS! Minst 8 elever måste välja en kurs för att den ska bli av.

Ansökan

Idrottsgymnasiet Ånge

Namn: _____ Pers.nr: _____

Adress: _____

Postadress: _____ Tel. : _____

Program: _____

Idrottsgren: _____

Denna ruta ifylles endast om du väljer "Idrott med lokal förening"

Förening: _____

Tränare: _____

Adress: _____

Postadress: _____ Tel.: _____

E-postt: _____

Elevs namnteckning

Målsmans namnteckning

Beslut

Tillstyrker

Avstyrker

För föreningen (tränare)

Datum

Tillstyrker

Avstyrker

För gymnasieskolan

Datum

Vill du veta mer?

Anders Pettersson (samordnare Idrottsgymnasiet) har tfn 0690-250 200(arb) eller 073-274 82 72.
Studie- och yrkesvägledaren finns på **0690-250 258**. Eller besök **www.bobergsgymnasiet.se**!